

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt-kr.
 Fél évre 5 „
 Negyed évre 2 „
 Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény fizetve, Veszprém földrajzi, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben
 TELEGGDI K. LAJOS és IG. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvtárában és a postahivatalok nyomdájában a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:
 Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű a többszöri hirdetések alkalmánál a 1 egységű hirdetés árát vételekkel, helyegjével minden különbeírási díjért 30 kr.

„Névtelen”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 20 kr.

Hirdetéseket felvételre a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvtárában, valamint ZICHÉRMAN H. könyvtárában is.

Név nélkül vagy bérmentesen beküldött közlések nem vételnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adandók.

s fia
 Debreczen, rózsater
 szalag gomb sth.
 AGOK,
 NYOK,
 mellett.

OR. Varsashaznál szemben.
 Női óvónővel szembe.
 Női óvónővel szembe.

TO
 ANY GIZMAHOZ
 DEBRECZENBEN
 szegled-utozán
 roshaz épületében.
 ermek-ozipóm.
 Falk Ottó.
 nek festménye
 US ELŐTT
 akkal.
 a budapesti „Redoute”
 domborművek mesterműve
 szépművészeti akadémia ta-
 nítók dísz egyenruhában és
 díszöltözésekben államférfiak,
 en időből.
 csoportok életnagyságban ko-
 rmeztől lefelé és gyerme-
 kától este 10 óráig, hétközna-

Tisztelettel
ELTÉE L.

A második eset.

(r. o.) A feltámadás nagy ünnepe alatt szünetelt a közönség millió kezű szolgálja, a vasutnál is gyorsabban zakatoló sajtó. A két napi szünet alatt sok fontos esemény vergődött felszínre, a melyeket — hogy ismét belejövünk a napi történelem sodrába — szerény vidéki lapunk szűkteréhez mérten, röviden foglalunk össze.

Nem igen illlett a husvét hangulat keretébe az, a mit a zsidó-husvét alkalmából — úgy látszik — rendszeren felszínre szoktak hozni. A v é r - v á d a t értjük, mely a tiszta-eszlári rémtett óta komoly megfontolást érdemel úgy azok részéről, a kik abban hisznek, mint még inkább részéről azoknak, a kik a borzasztó vádban nem hisznek, vagy abban hinni nem akarnak. A t-eszlári eset felforgatta egész társadalmi életünket és — sok szomorú következmény daczára — birt azzal a szerencsés következménnyel is, hogy sok mellőzött, de életföltételnek is beillő kérdést vetett föl s alvó társadalmunkat azon tudatra ébresztette, hogy miután velünk — tudunkon kívül ugyan, de mégis csak versenyzőnek, magunknak is mozognunk kell és kivált anyagi téren azon lennünk, hogy végkép meg ne veressünk, de e helyett a lábunk alatt levő magyar föld megőrzéséhez s a versenyhez kellő képesség megszerzésére kell törekednünk. Valamit elértünk ezen a téren is és számító, élelmes, összehatásuk és gazdagságuk által már-már legyőzhetlen versenytársaink gyors és biztos haladását: egy kis talabossal (dörzs-fékkal?) ellensúlyoztuk. Rájöttünk továbbá arra, hogy a mi államiságunk kormányrudja könnyelmű kezekben van, mert csak ezáltal juthattunk annyira, hogy a pénzügyeinket kizárólagos hatalmukba kerített versenytársak, vagyis a zsidóság, politikai életünkben is döntő befolyást gyakorol: ők irányozzák igazságszolgáltatásunkat, nélkülük nem állhat fel kormány, ők teremtik meg nagy iróinkat és művészeinket, sőt oly hatalmasak, hogy kedükért törvényhozásunk sok századig fennállott rendszerét is megváltoztattuk.

Erre a meggyőződésre jutottunk egy-két év alatt; a t-eszlári események óta, és akár igaz volt, akár nem az a vád — (mi elmondtuk felőle alkotott véleményünkkel s ragaszkodunk ahhoz ma is), — helyesebben cselekszik az, a ki számol következményeivel, mint a kormány és pártja, a kik, mint a struccz madár, homokba dugják előtte a fejüket.

Ha a kormány ártott volna az új áramlat nagy horderejét, bizonyára nem következik oly nyomban T.-Eszlára — Német-Lipese. S a midőn nem óhajtuk foglalkozni azon kérdéssel, hogy mennyiben lehet valószínű vagy valószínűtlen az az újabb gyán, mely mindenkit megdöbbentve, csipős derékú hatol el hozzánk a zsidó élelmesség s ennek legfőbb eszköze, a pálinka segítségével is kifosztott, elbutított tótságnak még hólepte hegygyűrűjéből: szeretnők magunkat egy igen népszerű és használatos kifogással fűzőgetni. Azzal ugyanis, hogy a valót majd kideríti a bíróság. A közönség azonban sokkal jobban ösmeri ma ezen frázis értékét, mintsem hogy alkalmazni mernők. A magyar igazságszolgáltatás nincs azon helyzetben, hogy az ilyenféle kérdéseket felderíthesse, a német-lipesei esetről épen mint a t-eszlári, sohasem fog kiderülhetni, hogy valóság-e, vagy csak agyrem és koholmány.

És csakugyan! A kormány közegei a nyíregyházi rendszerhez nyulnak és (a mint a hírlapok egyoldalú információjából kivehetjük) elfogatják a hír terjesztőit, a felzudult népre még hozzá zsidó csendőröket küldenek, a kik már gyilkoltak is

és így szuronyral és rabláncokkal akarják tisztába hozni azt, a minek tisztába hozatalához csakis államférfini bölcsességre volna szükség.

A t-eszlári vérvád következményei oly nagy gyűrűket vertek fel a társadalmi és politikai élet árjában, hogy más minden kormány gondolkodott volna az események jelentőségén. Csak a miénk nem tette. Imé — a zsidók magok adják Tiszta Kálmánnak a szájába, a mit az ő elméje ki nem találhatott.

A szegedi zsidókat értjük, a kik a főrendiházi reform-tárgyalás azon mozzanatát, hogy a hitfőnököket a főrendiek nem vették be soraik közé: maguk is ok-szerűnek találták, beösmervén, hogy egy szervezett és hitfőnökkel is bíró zsidóegyház Magyarországon ez idő szerint — nem létezik s így a zsidóságunk a főrendiházban való képviseltetését fentartani óhaj-tak azon időre, a midőn a zsidóegyház szervezve lesz.

Tiszta Kálmánnak, ha néki nem állana érdekében az, hogy a zsidóság iránti ellen-szenv szításával gyakoroljon nyomást az őrtettege támogató zsidóságra s ha ő csak-ugyan szívén viselné e haza belső békéjét és nyugalma: ezt a szervezést, egy valási tételt tekintethet, minden ízében átlátszó kijelentésbe foglalt, minden titokzatosságot nélkülöző magyar zsidóegyházát sürgette és hatalmával fogva eszközölte volna a zsidók által mindjárt Tiszta-Eszlár után.

Ha Tiszta Kálmánban volna bármely csekély érzék nagyobb szabású akciók iránt s nem volna egyéb egy politikai graizlernéi, a ki csak a legközelebb teendő egyetlen lépés ravasz-politikájával tengeti kormányzatának életét: akkor e szervezés vég-bement volna s a németlipesei vérvád (legyen az igaz, vagy nem igaz) nem háborítaná fel a kedélyeket e percben is. Azáltal, hogy a most oly titokteljes ritust követő zsidóság hitfőnökét hordja a hátán, mikor főrendiházat reformál: csak kirívóbbá tette azt, a mit elmulasztott.

A középisk. főigazgatók értekezlete
 T. efort miniszter évenként összehívja a tanke-rületi főigazgatókat Budapestre, hogy kerületük bejárása előtt érintkezéské lépjenek egymással s a minisztériummal. Ilyenkor a középiskolákat érdeklő aktuális oktatásügyi kérdések tárgyalat-nak. Az ez évi megállapodásról következő adatok fekszenek előttünk. — Elhatározták, hogy a törvényben előírt általános tanterven belül minden intézet számára külön helyi t a n t e r v e s z a z i l e t t a n á r i t e s t e l e t a l t a megállapítandó, mely elejét venne a tanári kon-ferenciák minden alkalommal megújuló hossza-dalmas módszertani vitáinak s az általános tan-tervet a tanulók helyi viszonyai szerint kiegészí-tésére. Az i n t é z e t e k f o l s z e r e l e s e könyvtárak és szertárai gyarapítása érdekében az értekelet nehez terhet rótt a szülőkre: eddig egyszer s mindenkorra 2 frt 10 kr. f o l -v e t e l i d i j v o l t a tanulóért fizetendő, jö-vőre ily czímen évenként két frt o t v e t e k i r á j a . Az értekelet hosszasan tárgyalta a miniszter szabályrendeletét a t a n k ö n y v e n g e d e l y e z e s t á r g y a b a n , m e l y az eddigi eljárást egyszerűsíti, vegyes ajku vi-deken lakó tanulók számára rövid és egyszerű szövegezésű könyvek használatát írja elő, a helyesírás tekintetében az akadémia ortho-grafiáját mondja ki kötelezőnek. A magyar ter-minológiában keverten használt kifejezések ta-varára akkép segítnek, hogy a középiskolai ta-náregyesület iskolai muszótárt fog készíttetni.

Azok az afgánok.

Az afgánok — kit annyira sakkban tartják az erős Angliát — ugyancsak beszélhetnek magukról. Szolgálatot velünk tenni olvasóink-nak, midőn egyik nagy tudosunk, V á m b é r y Armin ösmerteti cikkét vesszük át felőlük, mint a kit Angolország e tárgyban valóle-ményadarsa felszólított. Czikke így hangzik:

Tehát az én régi afgán ismerőseim azok, akik miatt Európa két legnagyobb állama viszállyban elegendik; sőt akik, a mi világré-szünknek is, a háboru pusztító faklyával fenye-getik. Nos, én azt hiszem, ez elég ok arra,

hogy rólok megemlékezzem, és hogy őket a „Budapesti Hírlap” olvasóinak lehetőleg híven ecseteljem. Nevezetes egy néptörzs ez, igazi keleties arcvonásokkal, keleties szokásokkal és hamisíthatlan keleties jelleggel. Termetük n agas, gazdagon leomló fekete hajjal és szá-kállal, vadon forgó, tüzes szemekkel, nagy sas orral — egy szóval — határozottan harcias kinézésű nép, amit a számos fegyverzet, a melyet mindegyikük magán hord, magán növel. A tekintélyre igényt tartó afgán két kardot, két tört, két pisztolyt, egy puskát, melyet lánczán hord, háttára akasztva egy tekintélyes nagyságu löporoszart, s egy paizsot visel, és végül egy lándzsát hord kezében. Amint látjuk tehát, egy egész fegyvertárt, de a melyre neki is szüksége van, mert eleme csak vesze-kedés és gyilkolás, csupán a harc és háboru. Mióta a történelem csak emlékezik, nem volt hegyes hazájuk körül szomszéd, akivel hadi-lábon ne álltak volna folytonosan, a béke csak akkor állt helyre, ha az ellenség legyőzöttet, vagy maga az afgán kényserült véres fejjei visszavonulni völgyeibe.

Eredetere nézve, azt állítja e nép, hogy a zsidóktól származik, sőt bibliai jártassággal bíró angol tudósok is vannak, akik minden áron az eltűnt tíz zsidó törzset akarják bennük feleledezi. Az első pillanatra senki sem is fog az Afgán szemita eredetében kételkedni, mert a híres Doszt Mahomed khán, és még számos más afgán országnagy, ha képmásul szolgálhatna valami orthodox rabbinusnak; oly feltűnő a hasonlatosság. De a látszat csal. Az Afgánok ariaiak a legbiztosabb fajból; Indiából származnak, és ember emlékeztet ő a Szulei-ma: hegyesen innen laknak, hol már a 11 dik és 12-dik évszázadban, híressé tették rabló fészkeiket és Mahmud Gharnevi, Dsheudir és Timur Indiába vonuló seregeinek derekasau ellentáltak. A világesemények szinpadán a 17-ik században, a Szevfidák hanyatlása után tüntek föl. A művészet — és kincsekben gazdag Iszfahánt megrohanták és oly nagy volt e meztelen rablók kapzsúsága, hogy, miként a monda beszéli, még egy mecset, gazdagon aranyozott kupoláját is magukkal cipelték zsákmányul, hegyeik közé. Miután Perziát feldúlták és tönkre tették, visszavonultak a Hiudikus Hilمند és Argand hozzáférhetetlen völgyeibe. A Durainak családja alapította a dnasziát, a mely azóta szakadatlanul uralko-dik, anélkül azonban, hogy sikerült volna nekik az egyes törzseket és ágakat ugyanúgy: Duvanis, Jussufzai, Gildiai, Kaakev, Momand, Kheiberi, Khatak, Omankheii, Nasziriket s a többieket egy egyetemleges testté egyesíteni. A harcias természet, a zabolázhatatlan füg-gelenségre vágó szellem a fajharczot álla-dóvá tette. Azért a közel a négy milliönyi Afgán népség, daczára mélyen gyökerező ha-zaszeretetének, csak nagy ritkán tudott vala-mely nagyobb tette lekesedni és az afgán uralom csak is az Oxus partján birt gyökeret verni, s a körülbelül egy milliönyi Tadsikokot, Özbégeket, Hezarokat, és Beludsokat ha-talma alá hajtani. Kirhatatlan patriarkhalis szellem eltető eleme itt a társas életnek; a paraszt vitába ereszkedik az ország fejedel-mével, s szemérveti hibáit. Egy ilyen szó vita volt az, a mely a 92 éves Doszt Moha-med khánnak, a mostani fejedelem nagypá-jának életébe került; mert az izgalomtól koli-kát kapott, és még ugyanabban az órában meghalt, éppen midőn a már hónapok óta ostromolt Herátba, diadalmas bevonulását akarta tartani.

A külvilággal, nevezetesen az angolokkal, az afgánok csak a harminczas években léptek érintkezésbe. Ennek kezdetét egy barátságos cselekmény: egy kereskedelmi szerződés kö-tése képezte, s a vége az 1840 ik háboru lett, a melyben a brittek oly borzasztó vereséget szenvedtek, hogy egész hadtestből, körülbelül 10,000 létszámmal, csak két ember menekült meg. Erre egy bosszú hadjárat következett, Pollock tábornok vezetése alatt; s erre ismét barátságos viszonyok az ősz Doszt Mohamed khánnal. Az angolok időről időre, gazdag se-gélydíjakat, fegyvereket és kimustrált veres kabátokat küldözgettek Kabula. Azért része-sütem én is utazásaim alatt ama gyönyör-ködötté képbén, hogy az afgán hadsereg veres kabátokban, alsó nadrágokban, meztláb, s fe-jükön óriási turbánnal pompázott. Doszt Mohamed után, ennek fia, Sir Ali kán jutott a trónra, kivel az angolok szintén először benső barátságot kötöttek, a segélydíjak összegét fölemelték, a kimustrált veres kabátok és puskák számát is szaporították, s végre 1878-ban szintén háboruba keveredtek vele. Ez alkalommal az angolok voltak a győztesek, mivel az előbb orosz részéről felbujtott, de később cserben hagyott Sir Ali a háboru tartama alatt meghalt. Ezt a 18 millió fonton, és sok száz ezer ember-élet árán vásárolt afgán győ-zelmet se zsákmányolhatták ki az angolok,

mert Londonban a konzervatív kormányra, a bibliai olvasó és Homer-t magyarázó Gladstone következett: egy ur, kinek sajátos utai van-nak, s a ki fejébe vette, hogy az Afgánok iránt őszinte barátságot kell mutatni, hogy az afgánok iránt őszinte barátságot kell mutatni, hogy rokonszenvükre támaszkodva, erős véd-falat lehessen építeni az éjszak felől betörő orosz ellen. Hogy ezt a genialis munkát meg-koronázza, Gladstone ur nem tudott jobbat cselekedni, minthogy, a már 12 év óta orosz nyugdíjon Taskend-beu tartott afgán herceget, Abdurrahman khánt, Kabul trónjára álltette. Kecskekre bízta a káposztát, s hogy mikép fogják ezt az angol káposztát az afgán he-gyekben megőrizni, azt majd csak Gladstone bölcsessége fogja nekünk megmutatni.

Elég az hozzá; így állanak a dolgok mai napság Afgánisztánban, míg a két európai ve-télytárs az ország kapuin zörget, és egymással e gyanus szövetséges barátságáért vetekedik. A britt azt mondja: „Az afgán az én régi szomszédom; mi véresre vertük egymás fejét, én évekig sok százezer font sarcot küldtem neki, engem nagyon érdekel eme szomszédom horgyléte, s én megakarom, sőt még is kell őt védenem az orosz támadások ellen!” Az orosz azt mondja: „Én az Okzus és Merv melletti állásban folytán, nagyon aggódom ez új szom-szédom sorsán; míg az angol öt kétszer fe-nyegette meghódítással, addig én legfeljebb barátságát keresem, s így mint jó szomszédnak, támadás ellen, védelembe kell őt vennem.” És mit mond az afgán? Ő azt mondja körülbelül a török közmondás szerint szölvá: „Fekete kutya, fehér kutya; mind a kettő kutya!” Előtte orosz és angol egyaránt gyűlöletes, Allah átka szálljon mind kettőjükre, én pedig legjobban szeretném függetlenségemet megőrizni.”

Nos, ez az utóbbi bajjal lesz lehetséges. Az afgán koncz fölött való harc valószínűleg nem sokáig fog magára várni; és afgánisz-tán lakóinak mindenestre jelentékeny szerep jut a közeli jövő történetében.

KARCZOLATOK.

(A gyilkos — Ferry és — a j a t ó n k . — A bírák.)
 Saját külön legújabb gaz em b e r ű n k , Balentics Imrében — tehát mégis dolgozott egy kis b o s s z u i s . 8000 forint öröksé e t n a g y - r e s z t Vera k . a . - r a költötte és mikor a pénz elfogyott, Vera is ellökte magával. 30 forintot elvett a mint most már kisült, az aldozattól — ez az, a mi a b o s s z u - t r a g e d i á j á t k o m i - s z a b b á t e s z i . A kis 9 éves lány megölése — ez már uzsorakamat volt a gyilkostól.

25 évvel es gyilkosnak lenni! Balentics Imrének kanaanok volt a nagybátyja. Kzzel a protekcióval a m a i időben még többre is vihette volna!

Különös, hogy a mi kormány-sajtóunk hosszú-napi jaggatással fogadja Ferry sorsát, a ki — ugymond — akkor bukott meg, a mikor Khinával már e l o n y o s b e k e t k ö t h e - t t e t t v o l n a ! Pedig igen természetes, hogy a mely kormány országát ily könnyelmű és ke-tes kimenetelű kalandokba bonyolította, annak buknia kell s az nem érdemli meg, hogy a na-gyobb haderő segítségével könnyebben eszközöl-hető „előnyös békét” alkalmá lehessen a maga rovására írhatni. Ez a bukás a parlamentariz-mus lényegéből következik. Ugy látszik, hogy sajtóunk, — a mely örvend annak, hogy nem bukik meg a köpönyegforgató Gladstone és jejját a felett, hogy Franciaország el tud banni könnyelmű kormányával — a mi „saját külön minisztereinkre” gondol, a midőn szeretné, ha az országok tuskön-bokron rohan-nának minisztereik után a veszedelembé!

Épen most olvassuk valahol, hogy kik voltak azok azok az „i r á s t u d ó k e s v e n e k , ” köztük a tanúk, a kik Jézus halálós ítéletét aláírták! Névszerint!

R o b a n i D á n i e l , farizeus.
 Z o r o b a t e l Joachim.
 R o b a n i Raphael,
 C a b e t , irástudó és
 A h a s v e r u s , aki a kifáradt megvál-tót leköpdöste és elrugta küszöbéről.
 Ugy értesülünk, hogy Tiszta Kálmán ezen bírót a t o l a g kinevezeteti a kir. táblához, reájok bízván a német-lipesei és a Verhovay-fele ügyeknek elbírálását. Pontius Pilátusnak megmarad Tiszta Kálmán.

Gili Balázs.

Tihanyi Miklósról.

(Levél a szerkesztőhöz.)
Becces lapja legutóbbi számában, a budapesti népszínházának oly megdöbbentőleg váratlanul elhunyt jeles művésztárgya, Tihanyiól tétlenül említés, csudálkozással vettem, hogy az ő városunkhozi viszonya egy szóra sem méltatottatik, holott Tihanyi is, mint számos hazai színművészünk, itt Debreczenben, a nemzeti színház előcsarnokában, nyerte azon isteni sikrat, mely későbbben lángokra kelvén, őt művészé avatta. — Tihanyi — családi nevén László Miklós *) a gymnasiumi osztályokat a debreczeni reformátusok nagy collegiumában kezdte járni s mint szegénysorsu szülei gyermeke, a bentlakás és élekezéjótémenyeit élvezte egy darabig; de szilaj természete nem tudott járomba hajolni s ugy testileg, mint szellemileg fejlettebb lévén kortársainál, csakbanar kitűnt, hogy itt az aknara parancsolói, kinek kötelessége a szolgálai engedelmesség volna.

E miatt igen sok kellematlansága volt s nem is sokáig maradt ő „bentlakó szolgálgyerek”, mint akkoriban neveztek az I-VI-ik gym. osztálybeli jótéteményes kis diákokat; — egyébiránt addig is csak hálni járt ő haza, a collegium régi épületének egy alsó, sötét szolga-szobájába; melyben laktak vagy tízenketten, vagy néha még hármi sem; mert már akkor egy ellenállhatatlan varázs-erő vonzotta őt a közelfekvő pétéria-utczai ideiglenes — Reszler-féle színház felé, hol örököszen Lászlót lehetett találni, kőborogva az udvaron vagy ácsorogni bent a színpadon.

Elszönte a nagy humora nőtt 13—14 éves fiú, csak mint volunteer statista érvényesítette magát, — így bizostiván maga részére a nézőtérre és színpadra az állandó bejuthatást. Később, midőn az iskolának már felig-meddig istenhadót mondott s nem részéshellett a Kögnyé asszonyon főztében, naponként 10—20 kr Löhnnug járta Reszlerőlt, mely a szerint változott, a mint az igazgató ur jó vagy rossz laúneban volt; néha aztán a civiltöilette-en is lett segítve egy-egy kiszolgált tricot vagy lovagsizmával s ma is élénk emlékemben van, midőn egy meleg nyári napon a Fülégi Endrök udvarán körbenforgót játszottunk s labdázás hevében László Miklós lerugván felső ruháit, mely komikus látványt nyújtott a rongyos tricobá öltözött fiú, kinek nyurga lábain a bő lovag-csizma szárai csakugy lötyögtek szakadás közben; de azért nem igen mertük nevetni; mert László tudott köztünk legkeusényebbeket somni a labdával.

Az állandó színház megnyitása fordulópontot képez Miklósnak életében; ekkor végképen szakított a collegiummal és a fabőből palotába költözöközött Tháliát, mint a kellekness jobb keze, a labangott kedélyeknek felelevenítője, szóval a társaságnak nélkülözhetetlen tagja — ő is átkísérte. Ez történt 1866-ban Szent-István napján, a midőn a pétéria-utczai *) Szül. 1859-ben N.-Bajomban, — 1861 - vagy 62-ben.

A »DEBRECZEN« TARCZÁJA.

A falu bolondja.*)

Gr. Teleki Sandorólt. —
Auvegne hegyei közt fekszik a kis falu, hol az a szegény fiú élt, kit minden ember csak sajnált és szívelni tudott.
Jakab már nagy legény volt, hanem azért fojyást az utakentéren csavargott és koldult. Nagyon szelid természete volt épen ezért, senki se tagadta meg tőle egyszerű hajléka tuzhelyét. Csak a pástorfiuk dobálták meg olykor s a mezei munkára siető leányok évődtek vele.
A természet az ellentétek egy példányát állítja elénk. Jakab különös alakjában. Néma volt, de nem süket; aránytalan nagy szájában oly szép fogak fehéreltek, hogy sok falu leánya megirigyelhette volna; széke göndör haja, keskeny összenyomott homlokra hullott, melyre a bambaság kifejezése üt, mig világoskék szemé tisztán, átlátszóan ragyogott, miut az erők telii zölojének nyitása.
Mikor hosszú, szikár lábain bandukolt, hátát meggörbíté, rongyait maga után húzta, nyitott inge alól kilátszott száraz, napbaráti totta melle s bárgyu mosolylyal rázogatta fejét, miközben valami eles zavaros dailamot fu työresztelt, akár csak a réti tücsök.
Am a mi Jakabunk egyszer csak nagyot változott: Szomorú lett, mosolya eltűnt, szemé méginkább megszéldült, senki se hallá többé megszokott dalát. . . A végös csapást is megerte e szerencsétlen: Jakab, a falu szegény bolondja — szerelmes lett . . .

Bele szeretett Fauchonettebe, a falu leg-szebb leányába; mert Fauchonetteigen igen jó volt hozzá és türelmes volt vele. Dubois apó, *) Szerző jóváhagyásából.

fabődeban kitartással nyomorgott, Reszler igazgató jutott be a nagyszerű új színházba, melynek azon időben nem volt az országban párja, a nemzeti színházat sem véve ki.

Itt már a jó Miklósnak a 20 kron és ócska tricón kívül szerepeket is juttatott Reszler, ő adta a lovat, ő csinálta a menyörgést és szelet s egyszer valahára ő játszotta a gyöklőlséget a „Tündér Itona”(?)ban
Leirhatatlan az a boldogság, melyet szegény fiú érezett, midőn nevéét először megpillantá a színpadon, mily büszkén düllesztette ki mellét a színház előtt, azt hívé, hogy mindenkinél oly nagy esemény ez.

Ugy emléik előttem, hogy későbbben valami „hóhé“-fele szerepben is láttam, de arra már nem tudok biztosan emlékezni, hogy mikor hagyta itt Debreczent és Reszler, avagy együtt vándorolt e ezen jobb sorsra érdemes derek magyar színgazgatóval, bebarangóiván a hazának több táját, de annyi tény, hogy egyszer csak eltűnt Debreczenből, mert bizonyosan érezte már keblében a hivatás szikráját, melynek lángragyulását — sajtóságos — de rendszeren nem ugyanegy helyűt szeretik a művészek cselekedni.
Debreczen, apr. 6.

Helyi hírek.

* A függ. kör helyiségében tegnap éredekés felolvasást tartott Herczeg János városunk tanitókörének egyik legképzettebb tagja. Az okmány részét 3 részre oszták, az első rész a mehek külső és belső szervezeteit ismerteti. A második rész a különféle méhkásokat s egyéb eszközöket, melyeket a méhekkel való bánásban használnak. A harmadik rész pedig miképp kell a méhekkel bánni, hogy azok jól nevelkedjenek és hogy hasznosul hajtsanak. Ez volt felolvasásának célja, hogy mind a három részt tüzetesen tárgyalja. Azonban az idő rövidsége miatt csak a második részt vette fel, mely a jelenlévő nagyszámú közönség osztatlan tetszését nyerte meg. Herczeg János ur bemutatatta a Dzierzon-féle celszerűsített kaptárt, továbbá a Göndics-féle laplót és átmeneti kaptárokat. Győrössi Mihály H.-Hadházi tanító szíveskedéssel, tapasztalt méhészt az általa készített celszerűsített népkaptárját s rajfogóját mutatta be, melyet az országos iparkialitáson is ki fog állítani Herczeg János 35 kba kerülo celszerűsített gyékény kaptárt is bemutatott. Győrössi Mihály és Herczeg János közreműködésével hisszük, hogy a Debreczen, Hajdu megyei és vidéki méhészeti egylet a kormány támogatása mellett minél előbb meg fog alakulni.

* A debr. ev. ref. főgymnasiumban az 1884/5 v-re az érettségi és azzal kapcsolatos vizsgálatok rendkötvezőleg állapittottak meg: A 8-ik osztálybeli renes tanuló vizsgálati május hó 11—13 napján. A 8-ik osztálybeli magán tanuló vizsgálati május hó 14 és 15 napján. Az írásbeli érettségi vizsgálat május hó 18—22 napján. A szóbeli érettségi vizsgálat június 22-ik s következő napján fog megtartatni. A gymnasium helybeli renes növendékei a 8-ik osztálybeli vizsgálat jó sikerrel kiállása után, május 14—15 napján a magán tanuló, kik a magán vizsgálat letétele után miniszteri engedély mellett kívánnak a debr. főgymnasiumban érettségi vizsgálatot tenni, május 13-ig, mint végös határidőig jelentkezzenek, a szükséges okiratok előmutatása mellett.

a leány atyja kovács volt a falu végén s valahányszor Jakab a műhely előtt elhaladt, Fanchonette mindannyszor behívta s jó karély rozskenyérrel kínálta meg. Ha pedig tél volt, a leány az izzó szén mellé ültette, hogy megszárítsa gunyáját s e közben részt vegyen a család falatozásában.
Egyszer a szerencsétlen fiú valani árokba esett; Fanchonette maga kötozte be véres homlokát; s a szegény bolond majd hogy magánkiül nem lett, mikor a feleje hajlott leány kezéit megérezte!

Hirtelen föugrott s az összegyűlt falusiak nagy bálulatára nekiszaladt az erdőnek.
A falu bolondja e nap óta messze elkerülte a kovácsműhely táját. S ha Fauchonette valahol rátalált és megszólította, előbb elhalványult, aztán kivörösödött s úgy remgett, akár a falevél. Csak ha az éj egészen beállt, lopózott csendesen a kovácskertjébe s ott valamely szin aijtója, vagy szekér mögött megpulva, órákig elmerengött Fauchonette zajtalan alakján. Ilyenkor a leány minden reggel öde vadírág csokrot talált ott.

Jakab annyira belemért titkos szerelmébe, hogy az alamizna szedését is elfeledte. Egyre jobban sapadt és soványodott, hogy szinte félelmes volt reá nezni. Nem egyszer mondotta Fauchonette:
— Ugyan mit vétettünk mi neked szegény Jakab? Sohna látnok mostanában! Aztán szomorú vagy, betegnek látszol. Miért remegsz, ha megszólítottak? Talán tudtomon kívül megbántotta ké?

A szerencsétlen néma így szelid szavakra tagadológ rázta fejét s egész lelkéből sirásra fakadt.
Fauchonette pedig csak nem találta ki fájdalomnak okát s mikor vasárnapoként ün-

Tudós János, debr. ev. ref. főgymnasiumi igazgató.

* Nyilt számadás E. Kovács Gyulának jubileuma alkalmával átadott emlékre adományoztak: Révész Balint 2 frt; Huzly Károly 2 frt; gróf Degenfeld József 5 frt; Nemes Kálmán 1 frt; Berger Arnold 1 frt; Karap Mór 1 frt; Szakszó Rezsó 2 frt; Darvassy Endre 1 frt; Csurka János 1 frt; Varga Károly 1 frt; Medve Kálmán 1 frt; Zádor Lajos 1 frt; Szabó Miklós 1 frt; Ármós Balint 1 frt; Dr. Ozory István 1 frt; Kardos László 1 frt; Szeszina Lajos 1 frt; Szepessy Gusztáv 1 frt; Ormódi Lajos 1 frt; Kiss Sándor 1 frt; Márk Endre 1 frt; Örvényi Ottó 1 frt; Gáspár Imre 2 frt; Vértessy Arnold 1 frt; Tudós János 1 frt; Elek Lajos 1 frt; Lengyel Zsigmond 1 frt; Karsai Sándor 1 frt; Dr. Öreg János 1 frt; Nagy Elek 1 frt; Csiky Lajos 1 frt; Osterlamm Ernő 1 frt; Stahl Eduárd 1 frt; Dr. Ujfalussy József 1 frt; Dr. Szikszai Szabó József 3 frt; Tóth Sámuel 3 frt; K. Tóth Kálmán 5 frt; Gereffi Kálmán 3 frt; Kias Albert 5 frt. Összes bevétel 63 frt. Kiadott: egy ezüst sorleg és tálczaert 50 frt; loszoru szallag és felirater 18 frt; udvözövers 1000 példányban nyomtatásert 6 frt. Összes kiadás 74 frt Midőn a kitüntetett szíves adományokat ezennel nyilvánosan nyugtázzuk, egyszersmind azért hálas köszöneteket nyilváníttak. A jubiláltként volt tanuló társai és barátai.

* Színház. Két napi szünet után, tegnapeót, vasárnap „Rip van Winkle”, e végtelenül kedves, költői hangulatu operettel nyiltak meg ismét a színelőadások. Kellemsépe lett meg az előadás, mert a karok (zene, férfi-és nő-énekek) oly jól volt összehatitva s az ének-részek általában oly szabatosan vitettek ki, mint eddig egyetlenszer sem. Köszönhető ez mindene-etre az új karmesternek, Balogh Gusztáv urnak, kiben Krecsányi ur — ugaltszik — valóságos terőt nyert. A kar női része nem oly szép, mint virágvásárnap előtt volt, de jobban énekel, a férfiak meg épen gyarapodott erőteljes hang-tinkteteiben. — Ez este lépett föl először az új baritonista, Hada i Sandor, eddig a székesfejervári társulat kedvelt tagja; a mi közönségünk is buzditó rokonsszennvel fogadta. Végeles itéletet nem mondunk felőle, mert egy kis rosszullet és meg több lánpalaz fogta el az első föllepő alkalmával; annyit kitűnt, azonban, hogy ércezes hangja, hullámos és kellemes csengésű, alakja igen előnyös Majó ha hozzá szokik a mi színpadunkhoz és kellő igyekezetet tanusit, jatkával is pótolni fogja elődjét, Kis Mihályt. — Kivüle uj kezében volt a Hudson kapitány szerepe Landosnái, Katriva Seerfőzsi Elnéi; meg helynegettek, hogy becsületté állják meg helyükét. A többi szerep a régi jó kezekben volt. — Aradi Gerőnek, új színgazgatónk, kell meg igazságot szolgáltatunk, bár legelőbb versenytárs, Mosonyi — sajnalatos zombori felosztalásával — már igazat szolgáltatott neki. Rosszakaratu emberek ugyan is azt a hirt terjeszték felőle, hogy hoznánk „kicsiny és olcsó truppai” akar beköszönött. Pedig ő — nem képzelve, hogy megkapja Debreczent — csak nyári társulatának névsorat mutatta be nálunk, élén Erdélyi Mariettával, a kit bizony drágán szokás megszerezni. Téltre már szerződötté Mándokit,

napi öltözetben, vidáman nértálgatott mátkájával; Andrával a patak nyárfái alatt, észbe se jutott, hogy a szegény bolond a fűzek közl hosszú tekintettel kíséri őt s sirva rejt homlokát a nedves moha közé . . .
Mi lelte Jakabot ez este! Elvadult szemekkel, izzó homlokkal rohant tova, mint az éhes, sértett farkas. Rohant bár, egy ellenállhatatlan erő mindig csak ahöz a házikóhoz vouzza, mely ma kivilágitva cseng a vig zenétől.

E házban a kovács lakik. A bolond csaknem reszketve kapaszkodik ablakába s sőtár pillantást lövel be ablakán. Látna ott a falu ifjait, a mint szeretőikkel tánczólnak s Fauchonettet mennyasszony ruhában André karjában. Fanchonette elragadó a myrtus virággal, mi kaczerán derekára van illesztve.

A leány azt mondta volt neki reggel: — Édes Jakab, ma este lakodaimazunk jere el szivesen látunk.
S a falu bolondja el is ment. Kimondhatlanul fájt a szíve: enyi az egész! Epen elvegették a tánczot; minden ifju karját nyujta tánczosojének. És Jakab látta, hogy André miként öleli meg kedves szép kis nejt! . . .

E látománya fejébe tödült a vér . . . mintha egyet fordult volna vele a világ . . . Bombaként oda pattan az álmedkötő tánczosok közé, feire löki André, karjaiba ragadja Fauchonettet, égő csokot nyom homlokára s letépre menyasszonyi csokrát, eltűnik, mint a villám . . .
A pástorfiuk másnap, a mint juhaikat terelgették, egy hullára bukkantak, mely arcczal a földnek feküdt. Szétzilált rengyok takarták, görcsös kezei virágsokrot szoritottak. Jakabra ismertek benne, ki a sziklákról veté alá magát; a virágsokor Fauchonette volt. Hány szegény szív nem születik csak

azért, hogy egész életében szenvedjen s reménytelenül émszesse föl magát; mig mások ésszel, szerencsével elnyerik az élet koronáját!

Nagy Iolykát s még számos kitűnő erővel folytatalkudozóasokat. Nem kell felelni ezt a praktikusi és e mellett ónerzetes direktort! — A Somló-párna k városunkban való vendégszerelése — kőbejótt akadályok következtében — elmarad. — A némanczipáczi, Szigeti József bohóza, tegnap telt ház előtt került színpadunkra. Az egész nem egyéb, mint a jeles író „Szerelem és örökség” cz. vigjátékának kivívitése. Két ifju verseng azon, hogy a másik legelső örököse egy vagyonszösszegegynek Bátorji tábornoknak, s azon vannak, hogy magamat általa lehetőleg meggyöltésse. Ezért az ifju (Hada i) elkényeztetet, magyartalan fiúnak teteti magát, a leány (Orley Flóra) iszik, lovöldöz, behozza a falu női közé az emancipációt és párbajt akar vívni. Ehhez a mesehez sok bohó epizod fuzódik, a melyeken a közönség jól mulat. Orley Flóra élénken játszott s igen jól állt neki kivált a huszár egyenruhájában. Mellette Németh József, Bátorji tábornokven huszárja vinta ki a tetszés oroszlanyszet. Alakítás netovábbja volt a mulatságsoknak s minden legkisebb moxáját fahrengető taps és kacaj követte. A közönség valóban saját hatja e kedvelt művészekéltávázatát. — Jók voltak Hada i és komikus szerepeikben Váci Vilma s Nyilasi. Zenekar és énekrészek szabatosak voltak.

* Katona dológ. A 39-ik ezred 1-ső zászlóalja, mely jelenleg Zvornikban (Bosnia) állomások Focába (Bosnia) a 4-ik zászlóalj pedig még eddig N.-Váradon állomásozott Aradra tétett át.

* Gr. Dégenfeld-Schomburg József főispán beteg fia, Ottó jobban van s a nála időzött dr. Korányi Frigyes biztositáa szerint tul van e helyzelyen. — Ezen hírt veitünk együtt örömmel veszi tudomásul városunk közönsége, mely valóban nagy részvételt hallotta a közszereletben álló családot ért szonorságot.

* Zene. Rác Károly, néhai Oláh József zenekarának főnöke, tegnapeólt hangversenyt rendezett zenészeivel a „Bika” étermében, tegnapeó pedig a nagyerdő. Közönlött Balog Bándi, kitűnő gondokas sólozzgató. — Rác Károly tanult muzsikus és nemcsak maga tanítja a zenekart, de vezetése alatt csupa túz az, a mit játszának. Az Oláh Józsi bandája tehát — feltámadott!

* Vöröskereszt. Meghívás. A debreczeni vöröskereszt fiók-egylet városi választmányának 1885. április 8-án szerdán 3 órakor, a városhaza nagytermében tartandó ülésebe. — A z előnökségben.
A „kis vasuton” már a nyári koczik is forgalomba kerültek. Az egyes koczik minden ülé-sorába két oldalt esik a feljárás; a nap, vagy szél felé eső oldalok pedig összekapcsolható ponyvakkal fognak elláttatni. Egy sor minden kocsiiban üveg paddal van elzárva és hár félszekkel, a többi fa. Ezen fa padok között pedig a közép-sorok táma tázsés szeriut fordítható bármely oldalra oly, hogy akár jobbról, akár balról lehet reájuk ülni. Igen csinos, kényelmes koczik ezek is, csak a gyermekeket kell belőlü altetni, mert a nyitott oldalokon könnyen kipotyngathatának. — Megemlítünk, hogy vasárnap két hét, három-három kocsiival közeledett a város és a nagyerdő között: mindannyi ótszór fordult ki s be. 1800—1900 embert kocsizott ki a nagyerdőre a „kis vasuton.”

* Vitas bizt. kérdésben hozott határozatot a napokban a legelőbb itelősék. Az úy a következő: A Phönix biztosító-társaság 1884. év január elsőjén átvette az akkor felszámolás alatt lévő „Tisza” biztosító-társaság összes díj-váltóit. A tüz ellen biztosított felek közül sokan esedékes váltójukat nem fizették és az el-

A házi ur.

(Képek a mai Szegezőből.)
Háromszor elverte már az eső, összetépte a szél a kapufőfőről lehullott ezüdtálat, melyesről csaknem lekiabált az ujjaépült Szegező általános hirdetése:
„Itt egy-két-három lakás berbeadó.”
A házi ur, helybeli iparos, jó neme van, komoran végig sétált az tres szobákon és gondolt egy rendkivült.
Bement a feleségéhez e kurtán, röviden így szólt:
— Asszony, pakoljatosk.
A szelid arczu fiatal asszony bizony megijedt.
— Pakoljunk, minek az isteniért?
— Holnap hurczolködünk.
Köny csillant meg a szép menyecske szemében. Az a könyecsopp így beszélt: Értelék, értelek. Erre a legfávó beszédre pedig a férj kalapját fogta és elrohant hazuról.
Egyenes célja volt az utjának. A sugáruton végig haladva, odatartott, ahol a favágók állomásoznak. A foltosruhájú emberek fűrészeik mellett guggolva sütkéreztek a tavasszi napon.
Az egyik megszólalt:
— Hallják kedtek, ott tart erre valaki, aki kenyeret mutogat.
A munkás-emberek egyszerre, mint az éhes varju sereg — fölrebbentek helyeikről. Ismerősünk, a háziur, egyet kiszólított közölük. A legszápadtabbat, a legrongyosabbat. A többi azon módon csufolkodott is.
— Megetest a szíve a csontján.
Ezalatt pedig ismerősünk és a sarga arczu favágó közt a következő párbeszéd folyt le:

— Hogy hívják kendet?
— Haragos János, istalom.
— Van-e családja?
— Senkim sincsen magam is sok.
— Szereti kend a mesterséget?
— Bizony jobb szeretnék föld. De hiszen nincs is nekünk mesterség.
— Hogy-hogy?
— Mert tisztem mit — de.
— Hát háziur szeretne-e k.
— A szegény favágó akkorát v. bel-pirosodott az arca s meghib.
— Ugyan ne figurázon az.
— Az az ur nem figurázott. E padt kepi favágót a rókusvárosra jaba. Itt megálltak egy szép, földszintes ház előtt.
Ismerősünk rámutatott a szem.
— Hogy tetszik kendnek,
— Szép félszék ez uram lehet a gazdájának.
— Hét ezer forintom van meg az államnak. Kell-e kendnek?
— A szegény favágónak megm. Már most mit válasszon erre ez az ur? Ismerősünk pedig a szegény favágó megijedt a házban megtöltötte ajándat.
— No, kap meg kend rá Haragos János majd elszédü helyében. A meszseli szegény e csöje koválygott az agyában. Ment, mendegélt, majd kidől az szér egy ékesen futyló madár hitt-hitta, mig eltertek egy szép volt egy szép ház, a házban — Aztán itt olyan boldog lett, mi rály. Nem álom ez se. Hátha ez az ur — a meszseli szegétt ki — ne lehetné Haragos János, — szegé-

leánk hozott somnás végzés ellenkal éltek. A Phönixnek próbilhetes voltok tekintetében jogászkorokban tárgyát képezte és hírlapi polemiká szolgáltatt. Ezt a vitás kérdés itelősék most eldöntötte, meg hogy a társaság jogi képviselőjének értelmében, az emelt kifogások elváltóadókat marasztalta. Az itélben kiemeli, hogy a „Tisza” jogos váltókat a Phönixre forgatni, annál mert a részvenytársaság jogi termés számolás által nem áteráltatik. Ugléseket hozott a budapesti kereskörtörvényszék, a mely iteletek a által hivlen hagyattak.

* Ő T. A túzóltó egylet tegnapeólt közgyűlése a tagok megm elmiatt meg nem tartatott. Bómu el főkapitány, főparancsnok k az alapszabályok értelmében a kővő vasárnap fog megtartatni, a mely kevés számú jelenlévők is k pesek lesznek. — Megemlítük, hkalomra le jött a budapesti túzó egy kiválóbb tagja, dr. Mar s u István, ki nagy elismeréssel nyiltóltó intézmenyeink s kivált a szótsonági berendezési felöl.

* Bevándorlás. Minden európának, legyen az országos vagy i minden befolyásos állams egyházi fiúnak, az összes amerikai konzulesen figyelemztetni kell a munkás a jelen idő az egyletől al bevándorlásra nem alkalmas, mert gazdászát mint a gyár és bányáa munkások tizezzel munka nélkül nejk a gyermekekkel együtt e vednek. A new-yorki jótékony egylet család mintegy 180,000 egys a bejegyzve kik az egyletől az u évben segíyezést nyert, ez csak teltennek látszik azok előtt kik a nyomor óriasi növekedését nem a bevándorlás ezen esedékes sz szaporítja. Az 1880. évi népszámláló hogy a bának gyámotalkos és tú közöltünk nyugtalanító módon sokosságunkból al, ezen fel millió idegen bevándorló. Tudva hogy ez tetésünk minden európai kereskórán olvástani fog, valamint az rikai consulatusok által is, kerjük minden módon oda iparkodjanak az Amerikába való bevándorlás zék mind addig míg arra kedvező jöenek létre. A másolat hiteleli ígató m. k.

* Lövelde. Az 1885. április 6-án tartott lövészet eredmény e r t e k: szegelővsz Kovács 10 frankos aranyat, legjobb mély dányi Kornel 1 dró 2 frtos talrt körölvéssel Veszler István 1 drt ért. — Legjobb mélylövessel Har dró 2 frtos talrt, legjobb körölny Kornel 1 dró 2 frtos talrt, legjobb mélylövessel dr. Bruttan 1 drt ért, legjobb körölvéssel Budah dró 1 frtos talrt.

* A vitriol dráma. Holnap székünköl a Sukany Erzsébet aló vitriol dráma vetárgyalása végbe. évit okt. 2-án egy derek fiatal o szerelem feltérsből megocsott vit mely a fiatal ember fejen su okozott.

* Egyházkerületi évi közgyatni április hó 23-ik napján a föl-

s még számos kitűnő erővel... Szmolc-párnák városunk... Szmolc-párnák városunk... Szmolc-párnák városunk...

lenük hozott sommás végzés ellen kifogások... A Phönixnek pórlhetési joga ezen... A Phönixnek pórlhetési joga ezen...

teremben. A gyűlésnek a szokásos évi jelentés... Ünnepi szertartások. A róm. kath... Ünnepi szertartások. A róm. kath...

dig ezáltal számos plébánia jövedelmei csökkenni... Külföld. A francia ügyek. — A két évi kormányzás után meglukott Ferr...

nak elég elismeréssel adózni, bazafias törek... Törvénytörések. — Postarablás. Az alsóbrányi postah...

Színház. Holnap, szerdán, apr. 8-án: „Arany ember”... Felelős szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

1811. sz. 1885.

Hirdetmény. A nagyméltóságú magy. kir. közmunka és közlekedési miniszterium a f. évi január hó 5-én kelt 45671/1884 sz. rendeletével a debreczeni-nyiregyháza...

— Hogy hívják kendet? — Haragos János, istalom. — Van-e családja? — Senkim sincsen magamon kívül, az is sok.

De hogy mégis bizonyosabb legyen, ha nem bolond-e az az ur, hát tovább hihetetlenkedett ravaszul: — Ugyan ne játszik már velem az ur.

— Eljegyzés a Bismarck-családban Berlinből jelentik, hogy Bismarck Vilmos gróf, a német cancellárnak nálunk is jól ismert másodszületett fia, eljegyezte unokahugát, Armin Sbylla kisasszonyt.

„Sz. N.”

Szabó Lajos fiai

divat- és kézműáru üzletükben Debreczen, rózsatér

a tavaszi és nyári évszakra nagyválasztékban kaphatók:
Divatos női ruhakelmék, hozzá való **diszek**, bé-
 lésneműek; **kartonok**, **szatin**, **toile de belge** stb.
 a legújabb mintákban,

Fekete selyem szövetek, **szines atlaszok**, **bársonyok**;
Vászon, **asztal- és ágyneműek**, — **hímzések**;
FÜGGÖNYÖK, **BUTORKELMÉK**, **SZÖNYEGEK**;

Gyászczikkek;

Fehér és színes kötőpamutok, csipke, szalag, gomb stb.

KOSZORU SZALAGOK,

Napernyők, **esernyők**,

Kitűnő szabású férfingek,

Jutányos szabott árak mellett.

1215 sz.
IV.

Építési árlejtési hirdetmény.

A Debreczenben felállítandó m. kir. dohánygyár telepén három év lefolyása alatt egymásután következő épületek fognak felállítani.

1. Igazgatósági épület.

1. Szivargyártási.

1. Pipadohánygyártási, gép- és kazán házzal.

1. Szivarbél szárító épület.

4. Dohány anyag raktár.

1. Szertár.

1. Gyártmányraktár.

2. Étkező csarnok munkások számára.

1. Gépész lakása, orvosi rendelőnyi és tűző-szoba.

1. Kapus és hivatal-szolga lakása, motozási szoba.

Egyelőre az igazgatósági épület, a gépész, a kapus és hivatal-szolga lakházainak fel-
 állítása folyamataba vétetik, melyek folyó é. szeptember végéig befejezendők, a többi felső-
 rolt épületek pedig a szerint, a mint a tervek és költségvetések magas helybenhagyást
 nyernek, fognak építés alá kerülni.

A költségvetésileg megállapított összegek a következők:

I. A igazgatósági épületnél:

Kőműves munka	30 023 frt 72 kr.
Kőfaragó	2,991 " 77 "
Szobrász	201 " — "
Ács	6,317 " 55 "
Palafedő	3,046 " 48 "
Lakatos és vas munka	6,044 " 08 "
Asztalos	4,459 " 07 "
Mázoló	1,042 " 85 "
Úveges	402 " 16 "
Bádogos	417 " 05 "
Cserepező kályha munka	1,741 " — "
Szobafestő	450 " 17 "
Kárpitos	196 " — "
Összesen	57,332 " 82 "

II. A gépészlakás, orvosi rendelőnyi és tűző szobánál:

Kőműves munka	5 768 frt 51 kr.
Kőfaragó	1,402 " 97 "
Ács	1,912 " 08 "
Palafedő	1,094 " 88 "
Lakatos és vas munka	914 " 33 "
Asztalos	542 " — "
Mázoló	118 " 82 "
Úveges	85 " 31 "
Bádogos	336 " 42 "
Szobafestő	280 " — "
Különféle	222 " — "
Összesen	12,677 " 32 "

III. A kapus és hivatal-szolga lakásánál és motozási szobánál:

Kőműves munka	5,743 frt 22 kr.
Kőfaragó	1,394 " 91 "
Ács	1,909 " 08 "
Palafedő	1,094 " 88 "
Lakatos és vas munka	906 " 63 "
Asztalos	530 " — "
Mázoló	114 " 71 "
Úveges	85 " 31 "
Bádogos	336 " 42 "
Szobafestő	280 " — "
Különféle	222 " — "
Összesen	12,617 " 16 "

Az építés biztosítása céljából a debreczeni m. k. dohánybevaltó-felügyelőségénél folyó
 évi április hó 25-én versenytárgyalás fog tartatni, melyhez az előirt keltekekkel ellátott
 írábeli zárt ajánlatok az említett nap déli 12 óráig a nevezett m. k. dohánybevaltó-
 felügyelőségénél elfogadhatók.

Az ajánlati és szerződési, ugy vállalati részletes feltételek, valamint az építési le-
 írás, e'omérték, terv és költségvetés a megállapított hivatalos órákban az említett m. kir.
 dohánybevaltó-felügyelőségénél betekinthetők.

Budapest, 1885. márczius 28-án.

A m. k. dohány-jövedéki központi igazgatóság.
 (Utánnomás nem díjazatik.)

Nincs többé fogfájás.

hogyha ha használtatik a
Fog-elixir (Elixir d'infirice)

a tiszteleltre méltó **Ben-diktinus atyák.**

készítménye a Soulaei apátságban;

a mely szer 1373-ban találtatott fel, Boursand Péter prior által és a mely később Ma-
 guelbonne prior ur által lényegesen tökéletesebbítettet.

Ez utólrhetetlen szer a fogak tisztításához és konzerválásához, — a fogus erős-
 bitéséhez és megsemmisíti a borsóvet, megóvja a fogakat az elromlástól.

A lehellet rossz szagának elűzésére minden másféle fogviznél hatalmasabb az Elixir.

Ép ezért minden magas rangu körökben az egész világszerte használtatik.

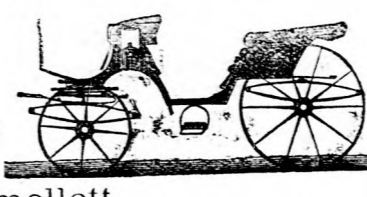
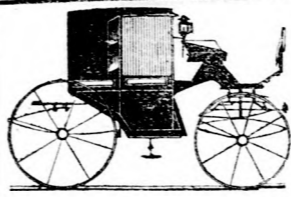
Főügynekség: Bordeauxban (Franciaország) Seguin, 3 rue Hugier. Debreczen-
 ben: Szepessy és Kerekes diszma, Schwarcz M. Benő. Rott S. férfi divat-termében.

Debreczen, 1885. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

REKE GUSZTÁV

kocsigyártó, Debreczenben

Piacz utca. 2084-ik. szám alatt. a megyeházzal szemben.

Ajánl:

mindentéle kész

KOCSIKAT.

mérsékelt árak mellett.

Kovács és kerékgyártó munkák saját műhelyemben eszközöltetnek.

Régi kocsik a lehető legrövidebb idő alatt kijavittatnak, vagy kívánatra be-
 is cseréltetnek.

**Országos vásár alkalmával kész kocsik nagyszámban állanak a
 vásárlók rendelkezésére.**

A t. közönség pártfogását kérem

tisztelettel
REKE GUSZTÁV,
 kocsigyártó.

DREHER ANTAL-féle

PALACZKSEREK

valóságuk és hamisítlanságuk jótárála mellett

DIETRICH és GOTTSCHLIG-nál BUDAPESTEN,

vagy

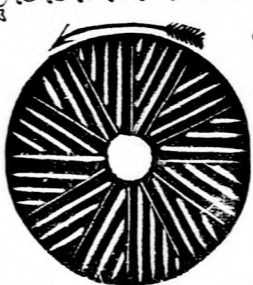
DREHER A. serfőzdéjében Kőbányán

rendelhetők meg.

**Megrendeléseknél mindenkor a legjobb minőségű
 rezervált kiviteli ser jó eszközésbe.**

**Ismételadókát vételökhöz mérten a lehető legnagyobb előnyökben
 és jutányos árakban részesítünk.**

**Bővebb árjegyzéket bárhova ingyen és bérmentve
 küldünk.**

BZRORÁD J. REZSŐ

sárospataki malomkövei

Sárospatakon,

elvitázhatalanul a világ első malomkövei. Mert a legfinomabb őrrésre ép oly jök, mint a
 francia kövek; a **simaőrésre** pedig rendkívüli módon felülmújják a francia köveket. Leg-
 jobb bizonyítéka ennek az a körülmény, hogy még nyugot **Nemország részére is nagyon**
keresettek, ahol egy pár sárospataki malomkö 150 márkával drágább, mint ott a francziák.
 Tehát egészen alaptalan, ha itteni némely malomtulajdonos a köveket drágáknak találja,
 ahol **olcsóbbak**, mint a francziák.

Megrendelések elfogadhatók:

Brzorád J. Rezső kovamalomkö-gyárában Sárospatakon (posta-, vasut- és távirat állomás)

a honnan árjegyzékek kívánatra ingyen elküldetnek.

Miután vállalatom fenállása óta még soha-em voltam képes valamennyi megrendelést
 a tulajdonképeni idény alatt június-óktóberben pontosan teljesíteni, — kérem bármennyő
 szükségletre nézve a megrendeléseket lehetőleg minél előbb megtenni.

Számos megrendelést kér

Mély tisztelettel
BRZORÁD J. REZSŐ.

Mogyorós. Utolsó p sta Táth.

Magyar levelező.

Egy kereskedő-szég, ki az irodai munkálatokban tökéletesen jártas, szép írással
 bír, — különösen magyarul jól tud levelezni, egy bud-pesti nagykereskedésben azonnal al-
 kalmaszást nyer. Ajánlatok a bizonyítványok másolataival Haasenstein és Vogler C. U. 2294.
 jel alatt Budapestre küldendők.

TAKARMÁNY-MAGVAK.

Kitűnő minőségben és jutányos árban:

legfinomabb aranka-mentes francia
 és magyar luczerna magot
Steier veres lóhere magot

Angol perjét, pázsítfü magot, mohar és búkkönymagot ajánl:

Rickl József Zelmos.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve.

Egy évre 10 frt-kr.

Fél évre 5 " " "

Negyed évre 2 " " "

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illetőmin-
 den közönségi írásnak, Vessé-
 nyazatnak, a szerkesztőségbe
 bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben

TELEGGDI K. LAJOS és BÉ-
 CSÁTHY KÁROLY könyv-
 kereskedésében és a kiadóvá-
 talban KUTASI IMRE könyv-
 nyomdájában a postahivatalok
 úgán.

A trónörökös.

(r. e.) Rudolf, vagy a hogy
 örömet nevezeti magát: Re-
 örökös, leendő fejedelme Magyar-
 mindenesetre legérdekesebb alak-
 uralkodó házaik. Modora, nye-
 kötelező nyilatkozatai arra vallat,
 a magyarokkal rokonszenvez,
 az alkotmányosság iránt s rend-
 lágosult elme. E mellett valóság-
 a természettudományok terén és
 pán ugy írogat, a mint a kö-
 szoktak: egy-egy szűkebb kör s-
 nem restelli, ha nevével együtt em-
 író mesteremberekkel. Sőt anny-
 hogy a magyar hirlapírók nyu-
 javára kiadandó album számára
 dolgozatot. Epen ez a legúj-
 az, mely bennünket e fejtegeté-
 tönzött. És bizony nagyon de-
 hajlamokra mutat a trónörökös
 tározása és ha a Habsburg-ház-
 akad uralkodó, a kiben valamely
 vagy Anjou-házból királabb
 vagy épen Hollós Matyás király
 lékeztető tulajdonságot fódözhet
 tudományosság tekintetében
 a »Könyves« jelzőt, a mely-
 munkben csak egyetlen egy kir-
 találtunk hozzá fűzve. Könyves-
 rály nem csupán könyv-moly-
 mit tanult, azt a gyakorlati éle-
 tékesíteni tudta. Jól esik hin-
 könyves trónörökösünk is.
 királyunk lesz valamikor. De
 királyától ne remélt volna a m-
 jót, csupa nagyot és csupa
 és nem volt-e boldog, ha nag-
 nek csak morzsáját is valósítva

Most is a legjobb remé-
 gyünk eltelve a jövő iránt. I-
 zsef királyunk valódi alkotma-
 lem és ha oly tanácsadók körü-
 a birodalom e részének. Magy-
 érdekeit szívókon viselvék, az-
 erélylyel hangsúlyozzák:
 közelebb jutottunk volna ez-
 alatt a független és önálló
 eszméjének megvalósulásához,
 messze attól most vagyunk.
 az alkotmányos légkörben, ha-
 dig növekedett, de most az-
 zett trónörökös mellé az idő-
 rendel, a kik felvilágosítandják
 egy független és önálló Magy-
 het elégedett és boldog s a d-
 is az elégedett és boldog Ma-
 fog erősen támaszkodhatni.

A magyar trónörökös nem
 be a politikába. A német
 viszont tudjuk azt, hogy
 ezegnek annyira ellensége,
 tisztelet s iránta való hálájá-
 s hanem kézik az agy Vilmos
 tudjuk, mennyire fogja ő pó-
 kor Bismarckot — a saját
 és más államférfiakkal, de
 hogy a magyar trónörökös ne-
 tik rokonszenvenvel Tisza Kálm-
 nek jelleme a Bismarck nag-
 hordja magában a Bismarck
 és e mellett azon ravaszágot
 séget, mely oly nagyra és sze-
 fiatal uralkodó lelkében, a
 trónörökös, visszhangra aligia

Rezső trónörökös nem m-
 tett rokonszenvenvel Magyarors-
 hozzá legközelebb álló osztály-
 sok íánt. Sőt oly nyilatkoz-
 urainkról, a melyek irántuk
 zott ellenszenvenről tesznek ta-
 Most ebben is változott, mer-
 zog fiatalabb magnásaiuk kö-
 lük tanusított számos kitűn-
 szik régebbi keletű nyilat-
 serü utóizét feleltdetni. Csak
 tette ki nagy-károlyi lát-
 Károlyi Istvánt, kiről igen j-